

ה"ת 7571/09/22 - מדינת ישראל, אכ"ל חוף להב 433 נגד סאמי נג'מי, אחמד נג'מי, מוחמד נג'מי, סאמי נג'מי הנדסה ופרויקטים בע"מ

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 7571-09-22 נג'מי ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

**בפני כבוד השופטת דנה עופר
מבקשים**

**1. מדינת ישראל
2. אכ"ל חוף להב 433**

**נגד
משיבים**

**1. סאמי נג'מי
2. אחמד נג'מי
3. מוחמד נג'מי
4. סאמי נג'מי הנדסה ופרויקטים בע"מ**

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת תוקף החזקת תפוסים - כספים בסך של כ-30 מיליון ₪, שמוחזקים בידי המבקשת מאז 9.8.22.

על פי הסכמה בין הצדדים מיום 28.9.22 הוארך תוקף החזקת הכספים התפוסים למשך 180 יום ממועד התפיסה. על פי אותה הסכמה שוחררו תפוסים שונים (רכבי יוקרה ותכשיטים) לידי המשיבים.

2. המבקשת עותרת להארכת תוקף החזקת הכספים התפוסים למשך 180 ימים נוספים.

בעניין המשיבים מתקיימת חקירה בחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון, וכן בחשד לעבירות על פקודת מס הכנסה ועל חוק מס ערך מוסף.

לטענת המבקשת, החקירה נמצאת בשלבים מתקדמים, אולם טרם הושלמה. לצורך השלמת החקירה, על פי רשימת השלמות החקירה שנערכה על ידי פרקליטות מחוז חיפה, זקוקה המבקשת לפרק זמן של מספר חודשים, כאשר על פי הערכתה, במהלך תקופה זו תסתיים החקירה.

המבקשת הציגה לעיוני דו"ח סודי ובו פירוט עיקרי החשדות, עם הפנייה לעדויות העיקריות שנגבו. כן הציגה המבקשת מספר מזכרים בעניין היקף העבירות.

לטענת המבקשת, בחשבונות המשיבים נתפסו כ-80 מיליון ₪, אולם המבקשת הותירה רק 30 מיליון תפוסים. סכום זה היא מבקשת להותיר תפוס כעת, אף שהיקף העבירות נופל מסכום זה בכשני מיליון ₪, משום שלטענתה ניתן לתפוס גם כספים ששימשו להסוואת הפעילות העבריינית, גם כאשר מדובר בכספים כשרים.

3. לטענת המשיבים, הותרת הכספים תפוסים בידי המבקשת פוגעת בקניינם יתר על המידה, פוגעת בנזילות הכספית שלהם ומקשה על יכולתה להעמיד ערבויות לפרויקטים גדולים.

המשיבה מס' 4 היא חברה הנדסית, שמבצעת פרויקטים בהיקפים גדולים, ולטענת המשיבים - אין חשש כי החברה הזו תיסגר או כי יהיה קושי לחלט את נכסיה בעתיד. החברה פועלת במחזורים של מאות מיליונים לשנה, ולטענת המשיבים - אין חשש להברחת נכסים.

לטענת המשיבים, ניתן לשקול חלופות, כגון איסור עשיית דיספוזיציה בנכסי מקרקעין של המשיבים, בתי מגורים ובניינים מסחריים (המפעלים והמכונות שבהם, כאשר לטענת המשיבים נכסים אלו אינם משועבדים).

4. מהאמור לעיל עולה, כי הכספים תפוסים לצורכי חילוט עתידי.

כידוע, גם בשלב החקירה ובטרם הגשת כתב אישום יש למדינה אפשרות לתפוס נכסים, בשווי הרכוש שלגביו קיימים חשדות לביצוע עבירות על פי חוק איסור הלבנת הון, בנוסף לחמש עילות התפיסה הקבועות בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש).

מכוחו של סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון "נשתלה" בסעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי עילת חיפוש ותפיסה נוספת, שיטית במספר, שמטרתה חילוט רכוש בשווי (בש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** (15.3.17)). בהתאם לסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, היקפו של החילוט הוא רחב ביותר, ומאפשר אף תפיסה של רכוש שאינו קשור בעבירה (רע"פ 4526/18 **אלוביץ נ' מדינת ישראל**, 5.8.18).

5. אכן, תפיסת רכושו של אדם כרוכה בפגיעה בזכות הקניין שלו. כנגד זכות הקניין של החשוד עומד האינטרס הציבורי בחילוט העתידי. סמכות תפיסת הנכס - "צופה פני עתיד, ונועדה להבטיח אפשרות לחילוט בתום ההליך המשפטי ... ודוק, החוקרים והמשיב מצויים בשלב החקירה. חזקת החפות עומדת לחשוד. אל מול זאת, ניצב השיקול המעשי, לפיו המתנה לחילוט רק בסיום המשפט עלולה להביא לכך שלא ניתן יהיה מה לתפוס. כך נוצר הצורך בתפיסת רכוש וחילוטו הזמני" (בש"פ 1359/17).

גם אם נתפס חפץ כדין, הרי שהמשך החזקתו בידי המשטרה מחייב אף הוא קיומה של עילה על פי דין, וגם אם מתקיימת עילה כזו, הרי שיש לבחון אם קיים אמצעי אחר, מידתי יותר מפגיעה בקניינו של אדם, אשר יש בו כדי

להגשים את תכלית החזקתו של החפץ בידי המשטרה:

"גם אם עשוי להתקיים מקור סמכות לתפיסת חפץ מלכתחילה, אין בכל מקרה עילה מתחייבת להמשך החזקתו בידי הרשות בטרם נסתיימו ההליכים המשפטיים, ועשויה לעלות השאלה האם נמצא אמצעי מידתי שיש בו כדי לאזן כראוי בין האינטרס הציבורי המבקש לשמור על פיקוח המדינה ביחס לחפץ, לבין זכותו של הפרט לממש את זכויותיו לגבי החפץ גם אם מימוש זה עשוי להיות כפוף למגבלות" (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל, 12.3.06).

עוד נפסק בבש"פ 342/06:

"עקרונות הדין בדבר תפיסת חפצים בידי המשטרה מחייבים החלת אמות מידה חוקתיות ביישומם. פירוש הדבר, כי חייב להימצא מקור סמכות לעצם תפיסת חפץ בידי המשטרה. מקור כזה עשוי להישען על טעם מניעתי; על צפי בדבר חילוטו בתום המשפט; או על הצורך בו כראייה במשפט. קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת להגשים את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקנין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט".

6. בהתאם לפסיקה, כאשר ביהמ"ש נדרש לדון ולהחליט בגורלם של תפוסים שמוחזקים למטרת חילוט בבוא העת, עליו לבחון קיומה של תשתית ראייתית מספקת להחזקת התפוסים, בהתאם לשלב הדיוני שבו מדובר: בשלב החקירה ובטרם הגשת כתב האישום, על ביהמ"ש להשתכנע בדבר קיומו של חשד סביר שהחשוד ביצע את העבירות המיוחסות לו; לאחר הגשת כתב האישום, כאשר מתבקש בית המשפט להורות על צו חילוט זמני, על בית המשפט להשתכנע בדבר קיומו של "פוטנציאל חילוט", דהיינו בקיומה של תשתית ראייתית העולה כדי ראיות לכאורה לכך שהנאשם ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, וסיכוי סביר לכך שניתן יהיה לחלט את רכושו של הנאשם בתום ההליך (למשל, בש"פ 1093/00 דבש נ' מדינת ישראל, 14.2.20; ע"פ 5316/22 מדינת ישראל נ' פרנקו, 10.11.22).

7. עניינו, כמובן, בשלב החקירה. בוצעו פעולות חקירה רבות ונאספו חומרי חקירה, אולם החקירה טרם הושלמה.

לאחר שעיינתי בדו"ח הסודי שהונח בעיוני ובחומרי החקירה שצורפו לו, שוכנעתי כי קיים חשד ברף הראייתי הנדרש בשלב זה, קרי - חשד סביר, כי המשיבים מעורבים בעבירות המיוחסות להם, וכי מדובר בעבירות שהיקפן הכספי כנטען על ידי המשיבה. מאחר ומדובר בחקירה שטרם הושלמה, הרי שבשלב זה לא ניתן לפרט על מה

מבוססים החשדות האמורים.

יצוין כי לפי הידוע בשלב זה החקירה אכן בשלבים מתקדמים, ונכון לעכשיו מצפה היחידה החוקרת, כי החקירה תושלם במהלך החודשים הקרובים.

8. מדובר בחקירה מורכבת ומשולבת של משטרת ישראל ורשות המסים, בליווי הפרקליטות, וחקירות מעין אלו אורכות זמן.

הבקשה שלפניי היא בקשה ראשונה להארכת מועד מעבר לששת החודשים הראשונים, שלגביהם הושגה הסכמה בדבר שחרור חלק מהתפוסים והותרת אחרים בידי המבקשת.

בנסיבות אלו, כאשר הצפי הוא שהחקירה תושלם במהלך ששת החודשים הקרובים, הרי שטרם הגיעה העת להמיר את הכספים המוחזקים בחלופה אחרת, כפי שהציעו המשיבים. מעבר לכך שלא הוצעה הצעה קונקרטית, ולא הוצגו מסמכים המעידים על כך שברשות המשיבים נדל"ן שאינו משועבד, הרי שברור כי המרת כספים תפוסים בתפוסים אחרים עלולה לפגוע באינטרס הציבורי לחילוט. חילוט כספים תפוסים לטובת אוצר המדינה, אם וכאשר יוגש כתב אישום ויורשעו המשיבים בדין בביצוע עבירות בהיקף החשדות הנוכחיים, הוא פעולה פשוטה, שתגשים את אינטרס החילוט באופן מלא; בשעה שמימוש נכסי מקרקעין, גם אם אינם משועבדים, וגם אם הם פנויים מדיירים, כרוך בביצוע פעולות של כינוס נכסים ומכירה, פעולות הפוגעות בשווי הרכוש התפוס ומטבע הדברים אורכות זמן רב. על אחת כמה וכמה, אם יש צורך במכירת מפעל, או מכונות המשמשות את המפעל.

דומה כי אם תתבקש הארכה נוספת, יהיה מקום לשקול בכובד ראש המרת הכספים התפוסים בחלופה הולמת; אולם, בשלב זה, בשים לב לאורך התקופה שבמהלכה מוחזקים הכספים התפוסים עד כה, ולצפי לסיום החקירה במהלך החודשים הקרובים, אני מקבלת את טענת המבקשת כי עדיין מוקדם מדי לשקול חלופה.

9. לאור האמור לעיל, אני נעתרת לבקשה ומורה על הארכת תוקפם של התפוסים שבידי המשיבה למשך 180 ימים נוספים (שמנינם החל מיום 2.2.23).

על אף האמור לעיל, אין להותיר בידי המבקשת כספים בהיקף העולה על שווי החשדות הקיימים כלפי המשיבים כעת.

אני סבורה כי טענת המבקשת, כי ניתן לחלט סכום העולה על היקף העבירות בשל כך שכספים "כשרים" התערבבו עם כספי עבירות, היא טענה שמקומה יפה לאחר הגשת כתב אישום, לאחר השלמת החקירה ולאחר

שיתבהר היקף החשדות שבעניינם יש די ראיות להגשת כתב אישום; ולא על סמך חשדות ראשוניים, שעדיין לא התגבשו כדי כתב אישום.

לאור האמור, אני מורה למבקשת להשיב למשיבים כספים העולים על סכום העבירות, כאשר זה נאמד בכ-28 מיליון ₪. כל סכום העולה על סכום זה, יוחזר.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י"ח ניסן תשפ"ג, 09 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.